

Tuđe nemamo, svoje imamo!

Kao i u mnogim drugim oblastima, u Srbiji postoje potpuno nelogične i pogrešne ideje i o prisustvu firmi na Internetu. Mnogi žive u zabludi da su rešili sve svoje internet potrebe time što imaju "nešto na Fejsbuku". Da li oni to zaista "imaju" i koliko izgledaju ozbiljno kao podstanari na nečijem tuđem sajtu, bez sopstvenog internet sajta, na sopstvenom internet domenu?

Naš poznati stručnjak za digitalni marketing Lazar Džamić, koji već dugo živi i radi u Londonu, na domaćoj internet konferenciji DIDS 2013, dao je primer Baumgartnera i njegovog skoka sa ivice Svemira. Naime, sajt tog projekta imao je nekoliko puta veći broj šerovanja nego Fejsbuk strana posvećena tome. Uostalom, sve to možete i sami da proverite na Guglu. A pravo pitanje glasi: da li je to što vi ili vaša firma imate na nekoj društvenoj mreži stvarno u vašem vlasništvu? Neki su ubeđeni da su "gazde" tog svog internet prostora, a ustvari su samo...

Internet podstanari

Naslov ovog teksta mogao je da glasi i "Bolje sajt, nego lajk!", ali je postojeći naslov tačniji. Šta je starije: sopstveni sajt ili profil na društvenoj mreži? Da ne bismo bili optuženi za sajber patrio(saj)tizam, najlakše je da se pozovemo na strane primere. Pokušajte da pronađete bilo koju ozbiljnu stranu kompaniju na Internetu, koja daje prioritet svom profilu ili strani na društvenoj mreži u odnosu na svoj kompanijski internet sajt. Pravi smisao prisustva na bilo kojoj društvenoj mreži je privlačenje posetilaca na svoj sopstveni sajt!

Kako bi se što pre skućili na Internetu, pojedinci i firme odluče da se "besplatno" nastane na nekoj društvenoj mreži. Mnogi misle da je svejedno, a neki da je čak i bolje, da imaju samo svoj profil ili stranicu na mestima kao što su npr. Facebook, Google+, LinkedIn... jer su "svi već tamo". Da, jesu, doduše ne svi, ali mnogi jesu tamo, i žive kao internet podstanari! Stanodavac tog internet prostora je multinacionalna kompanija i boravak na tom mestu, koji je trenutno besplatan, je stvar njihove dobre volje. Ustvari, prividno je besplatan, jer svo-

je bivstvovanje u tom prostoru plaćate svojim ličnim podacima, svojim fotografijama, video klipovima, tekstovima...A i taj i takav "besplatni prostor" može već sutra da bude otkazan, bez obrazloženja. I tako se u trenutku od internet podstanara lako postaje internet beskućnik! Čak ostajete i bez svog "nameštaja" koji ste doneli (fotografije, tekstovi, prijatelji...). U stvari,

sve to svoje ostavljate njima – vama je nedostupno, ali oni sve to mogu i dalje nesmetano da koriste kako god žele, ne pitajući nikog za dozvolu. Zapamtite: ono što mislite da je vaše na nekoj društvenoj mreži, ustvari je privatno vlasništvo onoga čija je ta društvena mreža i on određuje sva pravila, kao "stanodavac". Jer svaka društvena mreža je nečiji pri-

vatni sajt.

Društvene mreže su kao kafić u kome se stalno okuplja društvo, i super je za druženje, ali ne možete da živite ili radite u kafiću, morate da imate svoj dom ili kancelariju. Pri tom, "gazda kafića" može nekog i da izbaci napolje, ako taj krši neka pravila kuće. To se, iz različitih razloga, već mnogima desilo na nekoj od društve-

nih mreža – mnogi su ostali bez svog profila, a time i bez pristupa stranicama koje su do juče smatrali svojim. Internet je pun poznatih i manje poznatih primera i likova koji su se opekli, slepo verujući da "niko ne može da im..." zabrani pristup, otme identitet, proglasi ih nepoželjnim... na njihovoj omiljenoj društvenoj mreži. U uslovima korišćenja, koje skoro niko

ne čita, lepo piše da vlasnici društvenih mreža nemaju nikakve obaveze prema svojim korisnicima, i pošto su im to sve besplatno pružili, mogu neki profil da obrišu i ukinu kad god to požele. Ustvari, svi ti profili na društvenim mrežama su besplatni samo zato što vlasnik te internet lokacije koristi podatke koje milioni korisnika ostavljaju o sebi, da bi svoje uslu-

ge bolje prodao kompanijama koje se oglašavaju na toj društvenoj mreži. Vi ste tamo samo dodatna vrednost njihove internet lokacije.

Internet vlasnici

Ako zaista želite da na Internetu imate nešto svoje, onda to morate da izgradite na sopstvenom nazivu internet domena, kao sopstveni internet sajt, i tek tada postajete pravi internet vlasnik. Naziv internet domena je deo vaše sopstvene web i e-mail adrese i predstavlja osnovu identiteta na Internetu. Svaki naziv internet domena je jedinstven i može da ga koristi samo jedna kompanija ili samo jedna osoba. Naziv vašeg internet domena je vaša trajna, lično odabrana adresa preko koje uvek, svi, lako mogu da vas nađu ili prepoznaju na Internetu! Tek tada, na svom domenu, vi ste "svoj na svome".

A da biste stvarno bili "na svome", preporuka je da to uradite na nekom od nacionalnih internet domena, kao što su naši domaći .RS i .CPB. Postoji mnogo dobrih razloga za to, a najbitniji je taj da Gugl u rezultatima pretrage daje prednost sajtovima na lokalnim, nacionalnim internet domenima. Na internet sajtu www.nadjimelako.rs objašnjeno je zašto je dobro da imate svoj nacionalni internet domen, kako da ga pravilno odaberete i gde i kako da ga registrujete. Nemojte da rizikujete i zbog par desetina evra godišnje, koliko košta sopstveni naziv domena, sve svoje podatke, a pogotovo stečeni internet identitet, izgubite preko noći. Svrćajte na društvene mreže, družite se, pričajte, šerujte... ali imajte svoju kuću - svoj sajt, na svom domenu, i budite potpuni gazda svog internet prostora!¹⁰